

RAPPORT

FRA ØRKEN TIL OASE

Sanseutstilling for barn fra 1 år på Barnas Hus

Kryssende
«sanddyner». En
«elv» i det grønne.
«Kameler» av
sjøgress og
bananfiber til å ri,
krype eller klatre på.

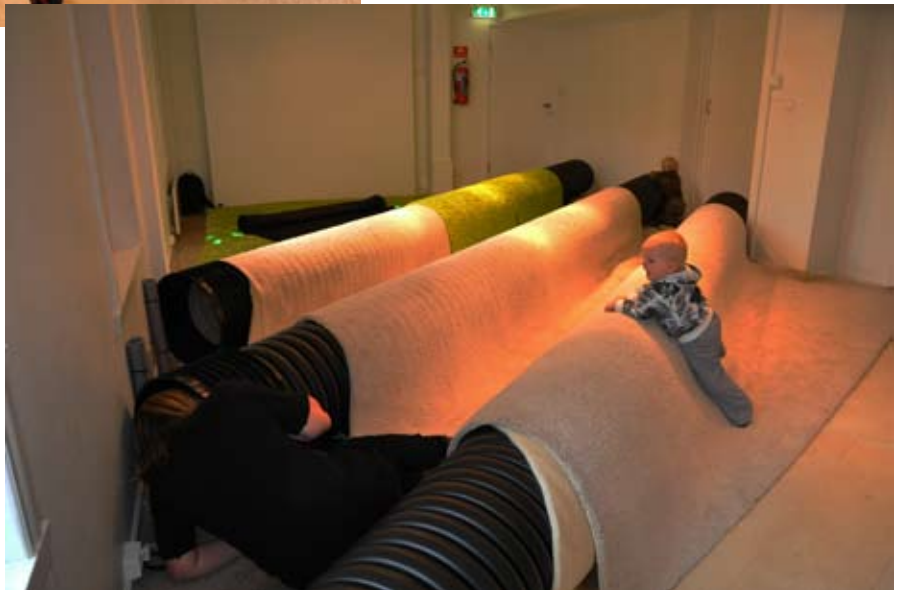

På gulvet myke
tepper i lag på lag...
Utenfor er det ørken,
inne en innbydende
oase.

Produsert av Annette og André Marandon.
Formidlere: Siri Breistein, Karianne Visnes,
Annette Marandon. Foto: Trine V. Håbjørg.

Visningsperiode 22.08.09-20.09.2009. Fra
1 år. For barnefamilier lørdager og barne-
hager ukedager. Ukedager: 2 grupper pr. dag
à max 10 (inkludert voksne). Inntil 45 min
varighet pr. gruppe. Lørdager «dropp inn»
kl 14- 16. Også del av Barnas Kulturhelg.
Besøksestall: 620

Filmvisninger i utstillingen; *Lillesøster Kanin*
(forfilm; *God natt, Albert Åberg*),
1. klassingene. Del av ZEBRA -
barnefilmklubben på Barnas Hus.

Før vi går inn i utstillingen begynner vi med å ta på sand - ekte finkornet sand fra en eksotisk strand som har blåst over havet og inn i Barnas Hus...

Inne i ørkenen er det høylys dag og "brennende" varmt. Lik havets dønninger er rommet dominert av store bølger av sand. Overskudd av grønt vitner om tilkomst av vann i det tørre. Oasen nås ved å ri på kameler som venter i det fjerne. Barna leker, utforsker og er selv ørkendyr under og over sanden.

UTFORMINGEN AV ROMMET

3 seks meter lange overvannsrør (diameter 400), delvis dekket av et stort sandfarget teppe, ligger diagonalt i rommet. Denne diagonale orienteringen følges opp av grønne tepper med en abstrahert elv av grønne lys (= blader). I oasen ligger et svart sammenrullet teppe. Lik beduinenes definering av et rom/område ved hjelp av tepper, venter dette teppet på å bli tatt i bruk. I den andre enden av rommet står 3 kameler/båter av sjøgress og bananfiber. Det hele varmt og intenst lyssatt lik solens brennende stråler.

UTSMYKNINGSMATERIALE/VERKSTED

Fjær (blader/fugler/blomster), piperensere (insekter/dyr).

Med fjær og piperensere befolker barna oasen og ørkenen med insekter, blomster og dyr. Også under sanden (i de hule overvannsrørene) er det rom for det kjente og det ukjente...

FORMIDLINGEN

Formidlingen starter idet barna ankommer Barnas Hus. Formidler tar imot og hjelper gjerne til med å få av klær og sko. Vi samler oss utenfor døren til utstillingsrommet, formidler introduserer seg selv og alle ønskes velkommen. En kasse trilles frem og vi sanser; tar på sanden i kassen og forbereder oss på at vi skal inn i et litt spesielt rom; en ørken dekket av «sand».

Døren åpnes og barna og barnehagepersonalet går først inn - formidler til slutt. (De voksne har blitt bedt om å la barna få utforske rommet selv; det er barna som leder an, vi voksne følger opp barnas initiativ).

Barnas reaksjon varierer. Noen er litt skeptisk og vegrer seg fra å gå inn, andre stopper opp allerede innenenfor døren, bøyer seg ned og fascineres av de små lysene i det grønne teppet.

De fleste reagerer med spontane gledeshyl og begynner umiddelbart (og uten oppfordring) å forsere de 45 cm høye bølgene. Frem og tilbake, frem og tilbake. Vi voksne kryper med og hjelper de minste med små dytt, inntil de selv utvikler egne forseringsteknikker.

Formidlers oppgave er på den ene siden, å følge barnas- og barnehagepersonalets initiativ og på den andre, å vise utstillingens ulike nivåer og muligheter ved å leke og å utforske sammen med de besøkende. F.eks. er rørene hule og åpne i begge ender - en kan kikke inn, men ikke krype gjennom. (Av sikkerhetsmessige grunner er en sperre lagt inn. De minste kan krype litt inn, men ikke helt over til den andre siden. Dette fordi rørene er 6 meter lange og for smale til at en voksen kan krype inn og hjelpe til ved et nødstilfelle). Rørenes akustiske muligheter oppdages ved at formidler bøyer seg ned og roper inn i røret, hvorpå barna trigges og kikker inn i den andre enden for å se hva som skjer. Vi hilser på hverandre og/eller leker titt - titt - bø.

Tilsvarende tas «kamelene» i bruk av formidler dersom barna eller de andre voksne ikke allerede har «oppdaget» dem. Vi kan tromme, stå høyt på pukkelen, ri avgårde og dersom vi snur dem, sitte oppi og leke båt, eller ligge under dem som dyr under sanden eller som snegler som kryper avgårde. Vi setter igang og samlet begynner ferden gjennom ørkenen og inn i oasen hvor vi roer det hele ned ved å ta frem fjærene og sugerørene. Nå begynner en stille lek og utforskning for de som ønsker det.

I denne fasen er barna oftest først samlet og konsentrert; alle er nysgjerrige på hva formidleren tar frem. Magien med alle fargene og fjærenes mykhet fanger og skaper fokus, inntil noen igjen vil ha litt mer fysisk utfoldelse og fortsetter å leke i sanddynene.

Det er opp til den enkelte hva han eller hun vil gjøre. Noen repeterer eller gjentar mulighetene introdusert for dem av oss voksne eller de andre barna tidligere under besøket, f.eks ved å kreve vår assistanse i form av vugging av kamelene/båtene. Både barna og barnehagepersonalet gir seg igjen leken i vold og tidvis kan det være nødvendig å roe ned og å skape fokus. F.eks når besøket nærmer seg slutten og neste gruppe venter. Hva gjør formidler da? Roer ned ved at det blir natt (lyset skrur av) og vi legger oss ned mellom sanddynene, eller kryper stille ut for ikke å vekke alle dyrene vi har laget og som nå ligger og sover i sanden.

HVA HAR VI OPPLEVD?

Barna og de voksnes opplevelser er kroppslig og visuell. Inntrykkene og bevegelsene skifter fra detalj- til totalnivå. Rommet er formbart og aktiviserende. Sansene pirres og det kjente settes på prøve. Rommet fremtrer annerledes enn barnehagens tradisjonelle rom. Barna velger selv bevegelses- og handlingsmønstre. Formidleren (og barnehagepersonalet) jobber og leker med barna, og barna gir oss voksne utfordringer og muligheter til å kommunisere med dem på deres premisser.

KONSEPT SANSEUTSTILLING - SANSE, LEKE OG GJØRE KUNSTLABORATORIER FOR BARN FRA 0 ÅR

Barnas Hus har gjennomført en rekke sanseutstillinger under samme konsept. Her følger en generell konseptbeskrivelse av hva vi vektlegger i vår utforming av sanseutstillingene.

1) Barna

Fysisk aktivitet/bevegelse - «Meg i rommet/oss i rommet».

Fordypning/konsentrasjon - «Jeg utforsker/vi utforsker».

Lek - «Jeg bestemmer/vi bestemmer».

Sansing - «Jeg erfarer/vi erfarer».

2) Utforming av rommet

En stor (skulpturell) form som bryter med eller kontrasterer rommets symmetri/»firkantethet».

Deltaljer som understreker og bygger videre på den store formen, og som gir utstillingen en tematisk helhet.

Enkle materialer, gjerne gjenbrukbart (og som brukes i andre sammenhenger), få effektfulle virkemidler, dynamiske «løsninger/rammer» med rom for variasjon og individuell tilnærming.

Barna utfordres ved å møte noe de umiddelbart ikke gjenkjenner men som ved referanser til kjente ting likevel gjør at de krysser grenser og våger seg utpå og mestrer.

Barnehagepersonalet/de voksne utfordres og stimuleres tilsvarende - de opplever seg selv og barna i et nytt lys - erfaringer de kan bringe med seg tilbake til sin egen hverdag.

3) Verksted

Utstillingen skal brukes. Barna jobber, leker og lager inne i installasjonen. Barna preger og endrer utstillingen fra dag til dag.

4) Formidling/metode

En åpen og leken tilnærming.

Tilstedeværelse (lydhør for gruppen og enkeltindividet. Tørre å både være i situasjonen, og å tre tilbake).

Veksle mellom detalj- og totalnivå: Utvikle et «dramaturgisk forløp» som sikrer barnas egen utfoldelse og gir rom for forståelse/erfaring av sammenhengen.